

Hírlevél 2007/11

- **ÉVES JELENTÉS 2007 A KÁBÍTÓSZER-PROBLÉMA EURÓPÁBAN**
- **DRUGNET EUROPE 60**
- **UTAZÁSI BESZÁMOLÓ – A KÁBÍTÓSZEREK UTCAI ÁRÁNAK ADATGYŰJTÉSE**
- **UTAZÁSI BESZÁMOLÓ – JOGI KAPCSOLATTARTÓK SZAKÉRTŐI TALÁLKOZÓJA**
- **KORAI JELZŐRENDSZER – SZAKÉRTŐI TALÁLKOZÓ**
- **ÚJ DROG FÓKUSZPONT KIADVÁNY – KORAI JELZŐRENDSZER MŰKÖDÉSI ÚTMUTATÓ**

ÉVES JELENTÉS 2007 A KÁBÍTÓSZER-PROBLÉMA EURÓPÁBAN

Megjelent az EMCDDA Éves Jelentés 2007 A kábítószer-probléma Európában kiadványa. A november 22-én bemutatott jelentés fejezetei a legfrissebb európai áttekintést nyújtják a szerhasználat elterjedtségéről, a fogyasztási szokásokról, a kínálatról, a kezeléssel és a kábítószer-jelenség egyéb kérdéseiről. A további fejezetek témái: új tendenciák, szakpolitikák és jogszabályok; válaszok a kábítószer-problémára, valamint a kábítószer-fogyasztással összefüggő fertőző betegségek és halálozás. A Jelentésben szereplő adatok a 2005-ös adatgyűjtésből származnak.

A Jelentéshez kapcsolódó kiemelt témakörök: Drogok és gépjárművezetés; Kokain és crack valamint a Drogprobléma a 15 évesnél fiatalabb populációban.

A kiadvány megjelenését brüsszeli sajtótájékoztató kísérte, az eseményről a Magyar Távirati Iroda is hírt adott, melyet számos hazai országos sajtóorgánus is átvett, tájékoztatva ezzel a hazai közvéleményt.

Az Európát érintő adatok a Szociális és Munkaügyi Minisztérium sajtótájékoztatóján is elhangoztak, mikor november 26-án bemutatásra került a Jelentés a magyarországi kábítószerhelyzetről 2007 kiadvány. Ez utóbbi 2006-os hazai adatokon alapul, és a korábbi évekhez hasonlóan jelentékeny részét a Drog Fókuszpont által gyűjtött adatok képezik.

A Jelentés magyar és angol nyelven hozzáférhető a Drog Fókuszpont honlapjának kezdőlapján. A sajtó megfelelő tájékoztatására szolgáló hazai és az EMCDDA-tól kapott dokumentumok a sajtó fül alatt találhatóak.

www.drogfokuszpont.hu

A Jelentés négy fő pontja a kiemelt témakörök mellett a kannabisz-használathoz, a kokain fogyasztás terjedéséhez, a HIV helyzethez és a kábítószer-fogyasztással összefüggő halálozáshoz kapcsolódik. A kannabisz-használat Európában stabilizálódik, és a fiatalok körében a népszerűség csökkenésének jelei mutatkoznak. Az intenzív használat viszont egészségügyi aggályokat vet fel, a szert mintegy 3 millióan használják naponta vagy szinte minden nap. A kokain-fogyasztók száma a becslések szerint ismét emelkedett. Körülbelül 4,5 millió európai lakos számolt be a kábítószer elmúlt évi használatáról. Rekord mennyiségű kokain lefoglalása jellemezte Európát: 2005-ben 107 tonnát foglaltak le, a 2004-es mennyiségnél több mint 45%-kal többet. A HIV helyzet összességében biztató, de az

intravénás kábítószer-használók körében 2005-ben regisztrált 3 500 új fertőzés nyomatékosítja, hogy további erőfeszítésekre van szükség. A HIV-fertőzéssel élő intravénás kábítószer-használók száma 200 000 főre tehető. Az 1 milliót is elérheti a hepatitis C fertőzöttek száma, így ez „Európa rejtett járványa” lett. Félő, hogy a kábítószer-fogyasztással összefüggő halálozás visszaszorítása terén Európa elmarad a kitűzött céltől. A túladagolások száma évi 7 000–8 000 közé tehető, és a legfrissebb adatok nem mutatnak csökkenő tendenciát.

Az Éves Jelentés 2007 A kábítószer-probléma Európában angol nyelven is elérhető a Drog Fókuszpont honlapján, az EMCDDA azonban további részletes adatokat is közöl Európáról és tagállamairól. Az ábrák, táblázatok angol nyelven hozzáférhetők, kitűnő alapot nyújtanak a hazai adatok európai összehasonlításához a kábítószer-jelenség minden területén.

Éves Jelentés 2007:

<http://www.emcdda.europa.eu/publications/online/ar2007/en>

Kiemelt témakörök:

<http://www.emcdda.europa.eu/publications/selected-issues>

Statisztikai közlöny:

<http://www.emcdda.europa.eu/stats07/main>

Az egyes országok főbb adatai grafikusan:

<http://www.emcdda.europa.eu/html.cfm/index40965EN.html>

Az egyes országok főbb adatai táblázatokban:

<http://www.emcdda.europa.eu/html.cfm/index41413EN.html> ■

DRUGNET EUROPE 60

Megjelent az EMCDDA negyedéves hírlevele, a Drugnet Europe idei utolsó száma, a kiadvány középpontjába az Éves Jelentést helyezi.

A címlapon megjelenő írás az említett jelentés főbb pontjait összegzi, átfogó képet nyújt az európai drogproblémáról. A jelentéshez kapcsolódóan rövid, átfogó írások a kokain-helyzetről, a kábítószerrel összefüggő halálokról, a 15 év alattiak drogfogyasztásáról, a HIV-helyzetről, és a kábítószer hatása alatt történő gépjárművezetésről tájékoztatnak.

Az EMCDDA az Európai Unió tagállamok körén kívül is törekszik az adatgyűjtési módszerek összehangolására, ennek érdekében Oroszországgal és a balkáni államokkal: Albániával, Bosznia-Hercegovinával, Macedónia volt Jugoszláv Tagköztársasággal és Szerbia–Montenegróval kötött kétoldalú megállapodásokat. A hírlevél a megállapodások módjába is betekintést enged.

A telefonos segélyszolgálat és a kannabisz kapcsolatáról szóló konferenciát érintő írás két dologra tér ki: ezek a segélyszolgálatok egyrészt a fogyasztási trendek első megfigyelői és adatgyűjtői, másrészt a nyilvánosság tájékoztatásának fontos szereplői.

A telefonos segélyszolgálatokat tömörítő szervezet, a FESAT (European Foundation of Drug Helplines) honlapja tájékoztat az együttműködés és a tréningek lehetőségeiről:

www.fesat.org ■

UTAZÁSI BESZÁMOLÓ LISSZABONBÓL

Szakértői találkozó a kábítószeres utcai áraival
kapcsolatos adatgyűjtés fejlesztéséről

2007. október 18-19.

Dr. Varga Orsolya – Nemzeti Drog Fókuszpont

A konferencia résztvevői a Nemzeti Drog Fókuszpontok valamint a UNODC és az EUROPOL szakértői voltak. A találkozó során a jelenlévő országok szakértői előadásokban mutatták be az általuk használt adatgyűjtési módszereket, valamint ezek eredményeit. Az elhangzottak alapján a következő módszertani elvek szerint történik az adatgyűjtés az EU országaiban:

1. Próbavásárlások: fedett nyomozati tevékenység vagy nem rendészeti tevékenység során történő kábítószer-vásárlás, amely alapján többféle információ is gyűjthető az utcai szinten árult kábítószerrel kapcsolatban: ár, hatóanyag tartalom, mennyiség.
2. Aktív kábítószer-használók körében végzett felmérés: büntetőjogi fenyegetettséget nélkülöző környezetben történő adatfelvétel.
3. Rendészeti nyomozás során történő adatgyűjtés.
4. Kábítószer-fogyasztás vagy kereskedelem miatt letartóztatottaktól szerzett információ.
5. Szakértők megkérdezése alapján gyűjtött adatok.
6. Etnográfiai megfigyelések.

A kábítószeres utcai árairól gyűjtött adatok sokfélesége miatt szükség van egy olyan módszertani útmutatóra, amely az összehasonlíthatóságot biztosítja az európai szintű elemzésekhez, valamint segítséget nyújt az egyes adatgyűjtési módszerek fejlesztéséhez, új módszerek bevezetéséhez.

A szakértői találkozón jelenlévő országok megegyeztek egy ilyen útmutató elkészítésében, amely a fenti célok eléréséhez szükséges.

Az útmutató elkészítésében az önkéntesen jelentkező országok szakértői, valamint a UNODC és az EUROPOL szakértői vesznek részt. Az EMCDDA várhatóan 2009-ben publikálja az útmutatót. ■

UTAZÁSI BESZÁMOLÓ LISSZABONBÓL

Jogi kapcsolattartók 8. találkozója (ELDD)

2007. október 15-16.

Dr. Varga Orsolya – Nemzeti Drog Fókuszpont

A találkozó fő témája az ellenőrzött szállítások jogi szabályozása és a prekursorokkal összefüggő büntetőjogi szabályozás volt. A találkozó első részében az elmúlt év során történekről számolt be Brendan Hughes a terület koordinátora. Az általános áttekintés után 5-5 ország képviselője mutatta be az országukban jelenleg működő jogi kereteket.

A jelenlévő szakértők számára a találkozó második napjára tanulmányi utat szerveztek a portugáliai Santarémbe, ahol egy, a kábítószer-fogyasztókkal foglalkozó állami intézmény munkáját mutatták be.

2000-ben Portugáliában törvény született a kábítószer-fogyasztás és birtoklás dekriminalizációjáról. E jogszabály létrehozta azokat a bizottságokat, melyek feladata a kábítószer-fogyasztás és birtoklás szabálysértésekkel kapcsolatos ügyek elbírálása. A 3 fős bizottságok tagjai a multidiszciplinaritás elvét követve más-más szakképzettséggel rendelkeznek (pszichológus, szociális munkás, jogász stb.). A bizottságnál 72 órán belül meg kell jelennie annak a személynek, aki a közterületen történő kábítószer-fogyasztás vagy birtoklás miatt a rendőrség látóterébe kerül. A bizottságnak a fogyasztó megjelenésétől számított 30 napon belül kell meghoznia döntését. A módszer nagy előnye, hogy a bizottság a fogyasztókat nagyon gyorsan kezelésbe irányíthatja, illetve a személyes körülményeit figyelembe véve olyan büntetést szabhat ki, ami a fogyasztó társadalmi integrációját és az esetleges függőségből való kigyógyulását elősegítheti. ■

KORAI JELZŐRENDSZER – SZAKÉRTŐI TALÁLKOZÓ

A Nemzeti Drog Fókuszpont 2007. november 28-án megtartotta a Korai Jelzőrendszer éves szakmai találkozóját. A konferencián a Korai Jelzőrendszer hálózat tagjai vettek részt. A Bűnügyi Szakértői és Kutatóintézet beszámolója alapján a résztvevők előtt kirajzolódott a hazai kábítószerpiac 2006. évi és 2007. év első félévi állapota a heroin, a kokain, az amfetamin és más szintetikus szerek lefoglalási adatait, tisztaságát és elterjedtségét tekintve. A Korai Jelzőrendszer új tagja: a Szervezett Bűnözés

Elleni Koordinációs Központ (SZEBEK) is bemutatkozott. Az előadás segítette átlátni hol helyezkedik el a szervezet a magyar szervezett bűnözéssel foglalkozó adatgyűjtő intézmények rendszerében, valamint, hogy pontosan milyen feladatokkal foglalkozik.

A következő előadó a SOTE Igazságügyi Orvostani Intézetétől érkezett és a magyarországi kábítószeres halálozás változásait mutatta be az elmúlt 10 évre visszamenőleg. Megtudhattuk, hogy 2004 óta növekszik az opiáttal kapcsolatos halálozások száma, valamint, hogy a halálozás megoszlásában 1:5 arányban inkább a férfiak érintettek. Az előadás anyaga nemsokára cikk formájában is megjelenik.

Az ezt követő előadás során a hallucinogénekről, a mexikói és észak-amerikai indiánok körében vallási szertartásokkor fogyasztott peyotl kaktusz kultuszáról, valamint a hallucinogének hatásmechanizmusáról, és némely anyagok orvosi kezelése során történő használatáról esett pár szó. Említésre kerültek a fentiekén kívül az új típusú hallucinogén anyagok is, melyek közül néhány a Korai Jelzőrendszerben is megjelent 1997 óta.

Az utolsó előadás összefoglalta a Korai Jelzőrendszernek a 2006-2007 évek során történt eseményeit, emlékeztetett a több Uniós tagállamban előforduló pszichoaktív anyagok megjelenésére és az EMCDDA döntéshozatali mechanizmusában elfoglalt jelenlegi helyzetére. Bemutatásra került a Nemzeti Drog Fókuszpont legújabb kiadványa is, az „Új pszichoaktív szerek korai jelzőrendszere – Működési útmutató”, mely az EMCDDA által 2007 őszén kiadott angol verzió fordítása. ■

MEGJELENT A DROG FÓKUSZPONT ÚJ KIADVÁNYA

Új pszichoaktív szerek korai jelzőrendszere

Működési útmutató

A kiadvány a 2 éve hatályban levő 2005/387/IB határozat kezdeti végrehajtása óta gyűjtött tapasztalatok alapján újragondolásra került.

Az útmutató célja segíteni a tagállamokat a Tanács új pszichoaktív anyagokra vonatkozó „az információcseréről, kockázatértékelésről és ellenőrzésről szóló, 2005/387/IB számú határozatának” megismerésében és végrehajtásában. ■

